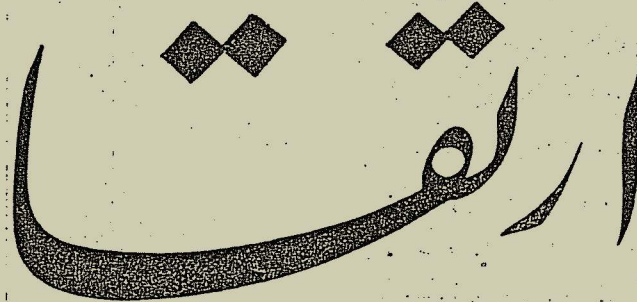

(ارتقا) نك استانبول و طشره
ایچون بر سنه لك آتونه سی ۳۲
غروشدرد. پوسته بولی مقبولدر .
مصالحی بالجملة ارباب قله آچیقدر . هر الی قلم
طوتان یازده ییلیر . هرکری باب عالی
جاده سنده « معلومات » اداره خانه سیدر.

Journal illustré IRTIKA

ادبیات ، فنون صکریه و بصریه ،
وتاریخ و تجارت و زراعت و صنایع
ومعارف و امور نافعه و اکلیلی فقراندن
باحث مصور جریده در . هر نوع خصوصیات
ایچون غریبه نك مدیری طاهر بکه مراجعت اولنور

Bureaux: 40, rue de la Sublime-Porte,
(Imprimerie Tahir bey) Stamboul.

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

شمعدیلک جمعه کونلری نشر اولنور

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

اولادن روح آسان محظوظ -

تافقلردن آنسزین شوبله

سن او قورکن بوشعری ، برخولیا

قویه رق دوش نازینه باشی

دیگلسین بردقیقه حق ، شیدا ؛

قورودیرسک و صوکره کوزیاشی

هانی اولکی شدت وهیجان ؟

اوقشادقجه سیرینلشیر جسم ؛

شیمدی قلبمه طاتلی برخلیجان

شونی تکرار ایدر زواللی سیم :

اووخ .. أس أس بکا ای باد نهفته پرواز ،

طاغت آرتق شودرین صمت سیاهی ، پیشیر .

بیلسه ک انقاس لطیف نه قدر روخوواز ،

شب وصلته اوچان نفحه جانان کیدر .

عمر سنیح

حسن کریزان

طالعین ، سوروکیوردی خیال شبایی

شرک خیال ایچنده اوچان برکولکی ؛

مجهول بر نسیم بهارک کتیردیکی

برموجه اوقشیوردی سکوت ربایی ...

رفقاری بر مؤکله خجره اهتزاز ،

اندای بر وجود بهشتی به اعتلا ؛

ایلر کیدی اوج غرامده انجلا

نادیده بر ستاره فوق السمای ناز .

چشمانک نشاند سودا مائی

خولیمه ترک ایدوبده اوزاقلاشدی ، بن درین

بر نظره وداع ایله اوپدم خیالی .

حالا مفکره مده او آن مخالفت ؛

حالا خیمه مده اوسودالی کوزلرک

ایقاظ اشتیاق ایدن امواجی وار ؛ فقط :

ممتاز برخرام ایله ، محجوب و محتجب

بر چهره تک بدایع شعریه فکری

مسحور ایدن بو خلقت ناز کده — ملهمی

هم ماضی بمیده ، هم آتی به منتسب

بر غایه خیال اولان — آواره عشقمک

یوکسکلکیله بکله دیکم روح وارمیدر ؛

عمرک امید صبحی ، تسلی شامیدر

بر روح ، بر رفیقه حسیه ، بر قادین .

حساس بر قادین که سماوی نکاهنک

الداتمایان تبسم نرمنده تیره سین

موج اثیری روح محاسنپناهنک ...

اولسون مال شعرمه حسیله اشنا ؛

قوینده بن حریم اولایم محتتم ، درین

یر یاز سمای صافک آغوش جارینه .

فاق عالی

یکی سودا

— ۴ —

— م . ادیه —

ابتدا داعیه شهرت ایله

باشلامش شعره ولکن اطفال

آنی اغفال ایدرک رغبت ایله

اوچیور شمیدیه آجش شهبال

بیلیمور علم معانی نه دیمک

کورمامش علم بدیع ، علم بیان

ویریور پک بوشنه شعره امک

یازدینی شعری ده کورسه ک هذیان

هر زمان شعرینی نشر ایتک ایچون

طولاشیر مطبعه لر ساحه سنی

شاعرم بن دیه فخر ایتک ایچون

دیگله تبر هر کسه اول یاره سنی

شمی مأمول ایدرکه سودا

آکا نقصاتی افهام ایده جک

چالیشوب عشق ایله هر صبح و مسا

متشاعر لکی اتمام ایده جک

ایشته سودا بوکه اکیال ایلر

آدمک چهلنی ، نقصاتی ده

دکیشوب لایق ابحال ایلر

جاهلک نامی ، غنواتی ده

بکر فخری

©©©©©

آثار مشهوره

مطالعه مره قارشی

بو مضطرب یازیلر اوزرینه انعطاف
ایده جک زمرة انظار ایچنده بن آجیلرمله
متحسس و کریان اولانلری البته واردر .
بن بو امیده اوقدر چوق مالکمک زواللی
قلبمک بدحت عقده لرله مالی اولان رشته
حیاتنک حکایات مؤلمه سنی ، درینلشه درینلشه
نهایت بر ماتم اولان نامتاهی عشق لرمک
بی پایان اضطرابلرینی هر کسدن اول ، سوکیلی
مطالعه لرم ، سزک انظاریکزه آغلارم . وسزه
بویله بر عذاب ، افشا اولونمازسه بویله جک
ظن ایدیلن دردلر تودیع ایتدیکم کونلر
اوقدر مسعود و متسلی اولورمک بکا بوسما .
دنی ، بو صاف و معزز تسلی بی هیچ برشی
ویره مز . سزکله اوزون اوزون حسب حاللر
ایدرک ، حیاتک کیمسه به سولنه میه جک
اسرار طبعیه سنی بیله سزه افشا ایده رک
روحکزه دها چوق یاقلاشق سزه اوزا .
قلغمه یاقین ، مجهولیتله معلوم اولق وهر .
کسک یالکیز بر دوست ، حقیقی و صادق
یر دوست آرایه رق بولامادیغنی بیلدیکم
حاله بن سزک ایچکزه غرض سز بی هیچ

طانیان ، بیلیمن ، یالکیز شخصیت معنوی .
یه می ، یالکیز اضطرابلری ، یالکیز آغلادیغنی
و آغلانلری بیلهن مبهم و غلوی دوستلرم
بولوندیغنی حسن ایتک ... ایشته فعال دما .
غمک بوتولید منادیدن قازاندیغنی یکانه مکا .
فات بودر .
ذاتاً حیاتی سودیره ن دوستلر ده کیدر ؛
بو اوزون وقار انلق یوله دوشمه دن یورومک
ایچین هر کس صمیمی و حمایتکار بر دوسته ،
طوتونه حق بر دوست آله ، اوخیانتسز ،
مقدس آله محتاجدر . و بوکا مالک اولیمان
بدیختلرک حیاتلری اوزون بر احتضاردن ،
نهایت اولومک نامعین آغوشنده اوویان بر
عذاب ساهر دن باشقه برشی ده کلدرد . درین
بر عشق تحسسه المله اشتراک ایده جک ،
افشآت قلبیه بی محوم بر رعشه روح ایله
دیگله جک محرم و حساس موجودیتلر ،
حقیقی دوستلر قدر متسلط روحیه معا .
ونت ایده جک نه واردر ؟ بن ایچین مضطرب
اولانلرک ثروت تسلیسی یالکیز اولردر .
حالبوکه ، سوکیلی مطالعه لرم ، سزک
ایچککزه بن بویله پک چوق آشنالرم وار .
آفاق حیاتمدن طوبیلایه رق پارچه پارچه
نظر کاهکزه عرض ایتدیکم یازیلری « ایشته
بن ده بویله حسن ایدیوردم . » دیه قار .
شیلایه حق فکرلر بولونمادیغنه امین اولسایدیم
اولنری دماغیمده بو غاردم .

فقط سز کیملر سکز ؛ و بی هانکی اوان
حیاتیه کزده اوقویور سکز ؛ مغفل بر
قهقهه نك ترانه بلندیه غشی اولدیغکز زمان ،
اصلا سزجه صادق اولیان مسرتلرله مشغون
بو بولوندیغکز کاذب دقیقه نردم بی هیچ او .
قوماییکز . اکر بدین بر کنج آدم ایسه کز
هر شیئی دها سیاه کورمه ک باشلادیغکز صیتمه
وهیجان ساعتلرنده ، وخسته بر حساسیت
مفرطه نك آغوش مضیقنده قیوراندیغکز
زمان ، کنج قیزلرک قدسی قانادلریله سایه لاش
مذهب رؤیال کورمک ایچین روخکزه بر
اشتیاق وارسه ، دها زیاده خسته اویانلق
اوزره بن یازیلرمله اویویکز ؛ و بوتون
استرحاملریکزک مؤثر اوله مادیغنی خان قادین
قلبرینه بن یازیلرمله هجوم ایدیکز . شایستک
بوتون غلیان حرارتیه حیاتی سوسلیه جک
تحسسلر آریان ، بوتون مستننا چهره لرمک
احساساتنه بر نظر تنزلکریز ایله باقان وبلکه
بوتون یووکلکری ترلیکنک اوجیه فیسکه .
لهمک آرزوسنه مغلوب اولان مغرور بر
کوچوک خاتم اقدیسه کز ، یازیلرم کبر
وعظمتکزه هیچ بر نفحه تسکین سر به مکله
برابر سزی بر آت مسحور ایده جکی ایچین
اولنری اوقوییکز ، اکر سر آزاد ماضیسنده
قوردینی آشیان خولیا سنی بر ضربه نا کھانی
ایله یقیلمش حساس و مغفوم ایدی بر

قادیسسه کز بوتون تسلیمیت قلبیه کزله بن
یازیلرمله صاریلیکیز ؛ بو اوزون وقار انلق
یوله دوشمه دن یورومک ایچین یازیلرمک
صمیمی و حمایتکار آلرینه طوتونکز . نهایت
بر اختیار آدمسه کز کنجکککزک تسممات
حسیه سنی حاضر لامق ایچین اولنری آرا
صیرا مطالعه ایدیکز ، بیاض صاچلریکزک
هاله نورانیسیله تتوج ایدن چهره کزک
بوروشقلری آراسنده تیره ن کوزیاشلریکزی
او یازیلرله تمیزله یکز .

ساهر

©©©©©

ترجمه نمونه لری

— ۵ —

~~~~~

عجبی مترجملرک یازدقلرمدن متنبه اولد .
قلبرینه اعتماد ایتدکجه ، هر دورلو آثار مترجمه
حقنقه بعض ملاحظات در میان ایتک ایستیورم ،
مع مافیه ، بونی صوکره به بر اقره رق ، یته
آطامیان اقدینک ترجمه سینه کله م .

« الماسپاره بر قیزدر . »

فرقنده میسکز ، عزیز قارلرم ؛ بوراده
« الماسپاره » « الماس پارچه سی » دیمک
اولا حق ! قساویه دومونته ن مطلق
« الماس پارچه سی » کبی بر قیز نخیل ایتدیک
حاله ، آطامیان اقدی جنابلری « الماسپاره »
وصف ترکی قایلر آواره

عجیا وارمیدر الماسپاره

یازیق اوقلملرکه لسان عثمانیک قواعدینی
اوکر نمدن رومان ترجمه سینه باشلارلر !
صوکره انسانی ده ؛

« کندی بعضاً کلیر اما سوزی کلز قلمه »
شکایتنه مجبور ایدرلر !

« ... بونی متعاقباً سوخیلی سسلر دخی
ایشیدلکندن ... »

الله عشقه اولسون ، نیچون « ده قادلر »
ایلیشیر سیکز ، نه دن بونی چاره چو جوقلره
دوقونور سکز ، « سمنفام ساعات » لر اولسون ،
« خولیا ی زمردین » بولونسون ، « عود مکوک »
ترانه ساز بلاغت اولارق ، بو ترکیبی - حل
ایده جکزه دیه - بوتون منتسین ادبک ذهنی
یوزولسون ده حالا « سوخیلی سسلری ... »
آکلامیه ! بونه قدر حماقت !

« ... کوکس کال شده قلوب قلوب او تورپور
ویاناقلردن اشاغی سیلاب کی تر آییوردی . »
قومه دی ! چوق دکل ! بر پرده ! ایشته
کوکینی کور و کور بر انسان ! ... براینر ، بر خیقار ،
اما نوک کسده او توروشده وار ! ... سیلاب !
جناب حق ، کیمسه بی سیلاب زده ایتسون !
هله « تر » سیلاب شکله کیرسه ، کیم بیلیر ،
نه قدر قوقار ! ... او حالده ، اجزاخانه صاحبزاده
مژده ! ... آسید بوزیکلر فلانلر کیم بیلیر ،
نه قدر ضایلیز ؟

«... ديسوب سوزنده ياري يواده براقده...»
ياري يواده براقداي... بوسوزاوقدر
اوزادي كه ماري سيلاي، ليوني بر طرفه براقدين
صوكره نهايت مترجم مقتدر عالم بلاغته داخل
اولا بيلدي! دقت ايديورميسكنز؟
مترجملكده طيش طيش يورويور...
عجابه ايتيور...
«كلده ديكنسز اولماز...»
دقت ايديورميسكنز! عبارده شاعريته
وار...!

موتا كفنسز اولماز
ايريق ليكنسز اولماز
كشقي دومنسز اولماز
ديدم...!

انسان سخسنز اولماز
بردل بدنسز اولماز

دير... يته تكرار ايدهم:

«معلومي نه لازم ايتك اعلام...»

ينه كلهم ترجمه نمونهلرينه:

«نور ملكم...»

نور ملكم... آتش ملكم... ملكم
ملكم... الحاصل هر دورلو ملكم... قاج
كره سويليم، بيلمكه... «ملك...» اسم
مقدس ي ايراد اولوندقدين صوكره اوكا «نور»
صفتي بخش ايتك مترجمك بخشايش جاهلانه -
سندن اولق كرك... نه جاهلانه ساحت...
«آنيما طور سخن اهل خالي اكلامادن
جوابه ايتمه تصدي سؤاله اكلامادن»
پارل پارلامده اولان كوزلريني روي بيايه (1)
توجيه ايلدي...»

كورديكزيمي مترجمك اقتداريني...!
ژولورن بونك ياننده خلط ايتمش...!
او قدر مهارت، معرفت كوسترمشكه، انسانلره
سيانك يوزيني بيله (2) كوسترييور...!
«... آغزي چويك وجريزه لي بركيسه
اولدقدين ماعدا...»

«چيويكلك» ايشه يارار، لندن
ايش كلير آدمرك صفتي اولوب بونك آغز
ايله هيچ برمناسبي اولسه كر كدر.

«... ساحل نهره ياغلي اولان انواع صاندا
وساثره...»
قاعده اضافت دينلن مزيت ادبيه ي
كورديكزيمي؟ انواع صاندا... معيتمده
برده «سائر...» سسي وار... امان ياري...!

«كوش ايتسون ايله سوزقولاقلر
آلوده سي اولماسون دوداقلر»
«... كوزدن كچيرمك اوزره نهرك بوينه
يورومه كه باشلاي...»

نهرك بوينه يورونيورومي يا؟ يلكه
يوزولور... بونك يرينه «نهر يقيب ايتمه كه
باشلاي...» كه بيك دورلو تصيرات و آرايكن
مترجمك نهرك بوينه دوغري و خطومه انداز اولماسي
وقايح مضحكه دن دكلدر...

«قلبنده هنوز نشووما بولان عشق ومحنني
آلوب اونوره رق...»
عيب دكل آ! هر كسك درجه ادراك
براولاميور! طبائع ادراكده مختلف!
شيمدي بوراده عشق ومحنن نره آلييور?
بوناصل معما...?

«آغبر بر ماده دن طولايي كلم...»
قاج قيه مقداري آغبر... بوبار ثقيله
مترجم افنديك دو ضعيفي تاب آورمقاومت
ميورسه براي معاونت بر حال بولسه ق، ثوابه
كيرمش اولورز...!

چكيلريوكي بو محنت كشي اولسه حال اول
«زورز هاي ف مادموازل...»
دقت اولونسون، املا ياكلشي بك
دهشتلي! اوانه كلش لسان عوامده بيله مقام
تأثر وتلهده ايراد كله سي بوراده «هاي ف
...» صورتنده يازيلمشدر... حيف صد
حيف...!

«... بوضيف حالنده دخي سينيلري زياده
تيرنمش اولدقدين...»

سينيلرك تيرنمشي... غريب تعبير...!
احتمال... دامارلك تيرنمشه، يا خود عضلاتك
جورا تيرنمشه نظيره اولاحق...!

«ترجمه نمونهلري آلتنده، ترجمه به محتاج
اولان بر قسم اشعار جديده يي ده موضوع
بحث ايتك ايتترم... از جمله كچن هفته كي
ارتقاده فائق عالي بك افندي برادر مترك
بر شعري كورولدي. محتاج ترجمه در. شاعرك
نه ديكم ايتديكني اكلامغه جالبش جفم. دقت
ايدك، منظومه «كيجه يارلري» ديه بر آهنگ
ميم (1) ايله باشليور... «مفعول، مفاعل
مفاعل مفعول» وزني كام تزليله اوغري ايانلرك
يوشامش او كسوروكي «مفعول ومفاعل
ومفاعل...» سوزكلي... كله ذات الرئدين
بر شيق اضطراب كوستر ترجمه سته يالكز ساده چه
«اوهو...! اوهو...» مقامنده! نه مه لازم
نم بولر... وارسون بولري يكي ادبيات
جديده نك يكي عرضي دوشونسون... بز كلهم
منظومه يه:

«سن ياد شيبستان ايله، مخور اويا نيركن
بيدار ايدي برضبه الهام ايله روم...»
ماواسته بيك زاهر موهوم [او كسوروك كسيدي]
بيك ايتدي سندان، كرهلردن [او كسوروك
باشلاي...]

ايتشدي قرمائي قارا كلقلري انطاق
اوخ اي ابدى شعر اول، هر كچه بيله:
سن ياد نم بر شيله [او كسوروك كسيدي...]
ني ضربه الهام معاليه اويا نسه ق [او كسوروك
باشلاي...]

— ترجمه —

سن كيجه روزكاري ايله مخور...
اويا نيركن، الهامك بر نو قاديله روح اويا نيقدي...
بولنديغمز يره بيك وهم اولونمش ذيارتجي...

كوكلدي... كره دن خبردي... آلي، ماوي
سياهلقلري سويلشيوردي...! اوخ...!
(چونكه بو اوخك ترجمه سي يوقدر) اي
اميدك شعري! هر كچه بيله، كيجه نك نم
بشليجي روزكاريه. بن الهامك علويتلرينك
ضربه لريله اويا نسه ق...!

درت بندن عبارت اولان نظم معهودك
ايك بنديني ايشته شوكلر ترجمه ايله بيلمكه
چاليشديق... لكن ترجمه دن ده بر فائده حاصل
اولمادي... ديكر جهتلي وامثالي آثاري
بو ترجمه نمونهلرنده، مقام استطراد ترجمه يه
مجبور اولورسه ق نه تخف شيله تصادف
ايده جكمز تأمل بيوراسون...!

محمد جلال

معكس آلام

— ۳ —

كوندوز... ساعت آلي... هوا بك
لطيف، بك ساكن قارشيمده، ياد عفيف
خزان ايله اوراق كاملا محو وريشان اولان
آغاچلر، غم آكين بر عريانلق ايچنده
خاسرانه، نوميدانه برف هائل موته منتظر
اولدقلري حالده اغلاشيورلركن، بنده بر طاقم
احتساسات مزيفانه نك نجه قهر وعتابي آلتنده
كسيك بر نوحه تألم ايله ايكله يورم:

بوكون صولان شو آغاچلر، شوزهره لر يارين
آچار، حيات نو اظهار ايدر... فقط بن، آه!
مؤبدا قاله رق مضطرب، كدر آكين

خزان عشقمه آغلار، وصيزلارم ناخواه...!
اي خزان زده آغاچلر! اغلاميكز،
ايچين ايچين آيتديكز كوز ياشلرينه يازيقدر...
سز ينه غائب ايتديكز بو تون لطافتكزي
بونون تروت حقارتكزي بيكدي اكتساب ايدر...
سكز...

لكن، سزك قارشيكزده، بر انكسار
ايم ايچنده دمعه ريز قوتور اولان زواللي
بن اغلامالي يم... ايديا اغلامالي يم! چونكه
نم بوتون آمالم اولدي، غنجه عشق وهوساتم
بر يابانجي دست باردك خشين تملسلي آلتنده
صوفيغه محكوم...!

اي نورسيده آغاچلر! ديكه يورميسكنز
سز بوساحة هستيده ده بر جوق بهارلر
كوره جك، لئانديجايه دن شمه چين حضور
اوله جقسكز... بن ايسه برده انكشاف ايتمه كم
اوزره، بر صرصر قيامت نمون ايله ساقندن
آيرلش، خاك قناه سريلمش بر نهال بژمرده يم...
آراق بوندن صوكره نههار كوره بيلمكلكمك
احتمالي وارد، ونده حضور حياته نائل
اولمقلم وارد خاطر در...!

بن نيچون بو قدر بدبختم، نيچون هر شيده
بر ملال خفي حس ايدييورم، نيچون كندي
كدرلرمدن بشقه لرنده ده بر اثر آرييورم...!
اووخ!، بولر، روح جريجه دارمك اهتزا...
زات منكسرانه سي، اين بي كسانه سي، بوتون
بونوحات مشكياته هب سنك ايچون دكلي...
بر صفحه مجلاي مباحث اولان لقاي
حسنكز، بهار بولوطلرينك شفاف طالعهرلي
ايچنه كيزلشمز پري نيسان كي يشكاه
تفكر مده تعالي ايتديكه: «حيات، ايديا
بويله جه دوام ايتسين، و بن بو طاقلي رؤيادن
هيچ بيدار اولماييم!» دييوردم.

يازيق!... برخيال محاله آلدانمش! او
وقتر عدم اهميته تلق ايتديكم احتمالاتك
بوكون كسوة حقيقته پورونه رك بنمله استهزا
ايتدكلريني كورسيورم، ده اولمديكمه تعجب
ايدييورم... اووقتر، رابطه مزى زواله
اوغرا ده حق، رشته غرامزي كسر ايده جك
بر مانعه خاطر مه كله يوردي! كسه بيله اوئي
يالكلز بروهمدن عبارت ظن ايدييوردم...
«آه اي غفلت، اي سراب نصيب!»
«سني بمكمني ايتمه كم تعقيب!»

كره سونلي

محمد حمدي

زراعت

(تريه زراعيه)

بر مملكتهك روح عمراني، اساس ثروت
مليه سي حكمنده اولان زراعت مسئله
مهمه سي اليوم اقوام متمدنه نك نظر دقتي
جلب ابدن بر خصوصدر؛ استقبال عالم بشريت...
زراعت سياه سنده قائمدر: زراعت سياه...
سنده دركه «تجارت» كي بر مبادله عموميه،
افراد عموميه دن بهر ينك حوائج ضروريه سني
استيفايه خادم برمسلك وسيع ظهور ايتمشدر...
ارباب تجارتك بر مجلدن محل آخره نقل
ايده جكي محصولات ارضيه يي «حقيقيلجك»
مساعي رعناسي احضار ايدييور... خني،
بك مدققانه دوشونيله جك اولورسه حكم
ايديلر كه جمعيت بشريه نك شو كورديكز
اوج ترقيه وصولي زراعتك سائقه سيلهدر...
ازمنه قديمده زراعت، ابتدائي انسانلرك
تلف و هلاكدن وقايه لرني، و بناء عليه
بقالريني، تكثيرلريني تأمين ايتمشدي.

آوحيلفك كروه بشري ني تقيصه بادي
اولاحقني بر بارجه تيغن ايدن ايناي بشر
جوبانلق و چيفتحيلك ايله امرار حياتك
لزومني حس ايلمشاردر... اقوام
بييده يي بكدركينه ربط ايدن تجارت،
زراعتك بر نيجه لازمه سيدر: صنايع،